

Tomasz Pudłocki, *Garlicki Apolinary Włodzimierz (1872–1940)* [w:] Tekstowa kartoteka osobowa przemyslan, pod red. Anny Siciak, na stronie Przemyskiej Biblioteki Publicznej;

zob. także Tomasz Pudłocki, *Garlicki Apolinary Włodzimierz (1872–1940)* [w:] *Słownik biograficzny twórców oświaty i kultury XIX i XX wieku Polski południowo-wschodniej*, pod red. Andrzeja Meissnera, Kazimierza Szmyda, Rzeszów 2011 s. 121-122

GARLICKI Apolinary Włodzimierz (1872–1940), nauczyciel, historyk, animator kultury, poseł i senator RP.

Ur. się 23 lipca w Czyszkach, w powiecie przemyskim, jako syn Antoniego, powstańca styczniowego, i Celestyny z Kropińskich. W latach 1883/84–1890/91 uczęszczał do Gimnazjum w Przemyślu, gdzie 20 VII 1891 r. zdał egzamin dojrzałości. W latach 1891/92–1893/94 i w latach 1897/98 i 1898/99 studiował historię i geografę na Wydz. Filozoficznym Uniw. Lwowskiego, a w r. 1892/93 na Wydz. Prawa. W r. 1894/95 służył w 11 pułku artylerii polnej. W semestrze zimowym 1895/96 uczęszczał na wykłady matematyki, fizyki i chemii, ale ze względów zdrowotnych przerwał studia i przebywał na wsi, pracując jako nauczyciel prywatny. Przez kilka lat jako pracownik działu szkolnego w „Ossolineum”. W 1893 r. wziął udział w słynnej lwowskiej zabawie, gdy podczas balu na znak żałoby narodowej studenci wnieśli trumnę. O dziwo, mimo brutalnej akcji policji i aresztowań nie wytoczono demonstrantom procesu. RSK 24 VII 1899 r. mianowała go zastępcą nauczyciela w IV Gimnazjum we Lwowie, 25 VII 1900 r. w III Gimnazjum we Lwowie, 19 VII 1901 r. w I Gimnazjum w

Rzeszowie. 14 II 1905 r. zdał egzamin nauczycielski przed Lwowską Komisją Egzaminacyjną. 28 VIII 1905 r. został mianowany nauczycielem rzeczywistym w Gimnazjum w Sanoku, a 30 VII 1907 r. w I Gimnazjum w Przemyślu.

W 1903 r. był na Niżnim Żabim Szczycie, co było pierwszym znanym wejściem na ten szczyt. Od początku istnienia był członkiem sekcji Tow. Tatrzańskiego, a potem Klubu Wysokogórskiego. W 1903 r. był sekretarzem pierwszego zarządu STTK. Po przeprowadzce do Przemyśla kontynuował swoje zamiłowania do wypraw górskich. Wszedł do zarządu Tow. Tatrzańskiego w Przemyślu, powołanego 10 XII 1932 r. W latach 1913–1922 był aktywnym działaczem TPN, będąc m.in. jednym z redaktorów „Rocznika Przemyskiego”. Zaangażowany w okresie walk polsko-ukraińskich, pozostawił z tego okresu artykuł wspomnieniowy (*Okruchy wspomnień z listopada 1918 r.*, „Tygodnik Przemyski” R. 2: 1928 nr 46 s. 3–5). Na przełomie lat 1918–1919 był sekretarzem przemyskiej Rady Narodowej, a w latach 1919–1922 przewodniczącym miejscowego oddziału Narodowej Demokracji. Nad wyraz aktywny jako mówca. Był m.in. komisarzem zasiłkowym III Sekcji Odbudowy Przemyślu Oddziału Małopolskiego, powołanej w Przemyślu przez Ministra Przemysłu i Handlu. Należał do: Komitetu Zwalczenia Lichwy Apropowizacyjnej, Komitetu Pomocy Powracającym z Rosji Rodakom, Stow. Opieki nad Młodzieżą w Przemyślu, TNSW, a po przełomie roku 1926 – do organizatorów Klubu Regionalnej Pracy im. J. Piłsudskiego. Był on przez rok prezesem, a potem wiceprezesem Zjednoczenia Tow. Polskich. Po zamachu majowym stał się podporą sanacji miejscowej.

W latach 1928–1939 był radnym miejskim, w latach 1930–1935 posłem, a od 1935 r. senatorem.

Pozostawił po sobie nieznaczący dorobek naukowy: *Co to jest eugenika?* (Przemyśl, 1917), *Zagadnienie biologiczno-społeczne* (Przemyśl, 1924), a także szereg artykułów, zamieszczanych początkowo w „Ziemi Przemyskiej”, a następnie w „Tygodniku Przemyskim” (m.in. w 1914 r. zamieścił cykl artykułów *Miłość i nienawiść jako czynniki historyczne*; w latach późniejszych wielokrotnie zabierał głos w wielu istotnych kwestiach m.in. pisał o potrzebie uchwalenia nowej konstytucji). W 1908 r. w periodyku „Tatry” zamieścił pracę *O czytaniu map i orientowaniu się w terenie*, która w formie osobnej odbitki ukazała się w tym samym roku we Lwowie. Zdjęcia opublikował m.in. w *Przewodniku po Przemysłu* M. Orłowicza (Przemyśl 1917).

Po wybuchu II wojny światowej znalazł się po stronie radzieckiej. Uwięziony przez NKWD znalazł się w więzieniu we Lwowie. Rozstrzelany wiosną 1940 r. (miejsce pochówku nieznane).

Bibliografia: CDIAU, f. 174, op. 1, spr. 43; AP w Przemyślu, zesp. 387, sygn. 192; *Posłowie na Sejm II Rzeczypospolitej – ofiary wojny i okupacji 1939–1945*; Warszawa 2009, s. 33, tam fot.; Pudłocki T., *Apolinary Garlicki*, „Nasz Przemyśl” 2005, nr 3, s. 39.